

Nr 12.

Ankom till riksdagens kansli den 19 mars 1943 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bidrag till inköp av vägbyggnadsmaskiner.

(1:a avd.)

I en till riksdagen den 12 februari 1943 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 41, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att av reservationsanslaget till väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo bidrag med högst 50 procent av anskaffningskostnaden må kunna utgå för inköp av vägbyggnadsmaskiner.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas nedan, hänvisa till propositionen.

1933 års riksdag anvisade för budgetåret 1933/34 ett anslag om 500,000 kronor att utgå såsom statsbidrag till vissa väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo. Med undantag för budgetåren 1935/38 ha därefter årligen anvisats medel till samma ändamål. Bestämmelserna rörande anslaget disposition finnas upptagna dels i kungörelsen den 16 september 1933 (nr 549) angående statsbidrag till vissa väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo med däri genom kungörelserna nr 349/1938, 187/1941 och 493/1941 gjorda ändringar, dels ock i cirkulär den 16 september 1933 (nr 550) med däri genom cirkulär nr 188/1941 vidtagen ändring.

Under de tre budgetåren 1940/43 ha anvisats sammanlagt 6,800,000 kronor för ändamålet. Av dessa medel ha under kalenderåret 1941 tagits i anspråk sammanlagt 827,452 kronor, därav såsom statsbidrag 727,523 kronor och såsom förvaltningsbidrag till skogsvårdsstyrelserna 99,929 kronor, samt under kalenderåret 1942 sammanlagt 1,231,927 kronor, varav såsom statsbidrag 1,113,146 kronor och såsom förvaltningsbidrag till skogsvårdsstyrelserna 118,781 kronor.

Vid 1941 års riksdag beslöts inrättande av skogsväglånefonden, varifrån lån må beviljas för utförande av vägbyggnader å skog i enskild ägo. För ändamålet anvisades för budgetåret 1941/42 sammanlagt 1,200,000 kronor. Skogsväglånefonden har hittills tagits i anspråk endast i mycket obetydlig omfattning.

I skrivelse den 2 februari 1943 har *skogsstyrelsen* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte utverka bemyndigande av riksdagen att av anslaget till väg-

flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo efter framställning av skogsstyrelsen i varje särskilt fall bevilja skogsvårdsstyrelse bidrag med högst 50 procent av inköpspriset för inköp av vägbyggnadsmaskiner enligt grunder, som av Kungl. Maj:t närmare fastställdes.

Över framställningen ha utlåtanden avgivits av riksräkenskapsverket och statskontoret.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»Som skogsstyrelsen framhållit skulle byggandet av skogsvägar, särskilt under nu rådande brist på arbetskraft, underlättas, om arbetsbesparande maskiner kunde komma till användning i större utsträckning än för närvarande är fallet. Framförallt gäller detta beträffande utnyttjande av traktorer, som äro lämpliga för skogsvägbygge. Enligt vad jag inhämtat finnes möjlighet att anskaffa ett antal traktorer av för ändamålet lämplig konstruktion och storleksordning. Priset är emellertid relativt högt — över 40,000 kronor för traktor utrustad med gengasaggregat. Man torde därför icke kunna räkna med att enskilda företagare skola vilja åtaga sig anskaffningen. Vissa skogsvårdsstyrelser ha däremot förklarat sig villiga att anskaffa traktorer för att sedan hyra ut dem till företagare. Förutsättningen härför är emellertid att statsbidrag till anskaffningskostnaderna kunna erhållas. Med nu gällande bestämmelser torde bidrag icke kunna utgå för detta ändamål från reservationsanslaget till väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo. Med hänsyn till önskvärdheten av att i nuvarande situation befordra byggandet av skogsvägar anser jag i likhet med skogsstyrelsen, att bestämmelserna rörande ifrågavarande anslags användning böra ändras, så att bidrag må kunna utgå även till anskaffande av maskiner för vägbyggnad. Vad statskontoret anfört angående pågående utredning synes icke böra föranleda uppskov med ståndpunkttagandet till nu föreliggande förslag. Enligt vad jag inhämtat är det för närvarande fråga om inköp av ett mindre antal traktorer, som icke med säkerhet äro att påräkna, därest förvärvet icke kan ordnas inom den närmaste framtiden. Jag vill vidare framhålla, att enligt förslaget, vilket jag biträder, bidrag till anskaffningskostnaden skulle kunna utgå med högst 50 procent, vilket icke strider mot nu gällande bestämmelser angående statsbidrag till vissa väg- och flottledsbyggnader i enskild ägo. De närmare villkoren för åtnjutande av bidrag torde få fastställas av Kungl. Maj:t. Frågan torde böra underställas riksdagens prövning.»

Utskottet.

Det föreliggande förslaget om statens medverkan till inköp av vägbyggnadsmaskiner finner utskottet förtjäna beaktande, särskilt med hänsyn till angelägenheten av att i nuvarande läge påskynda byggandet av skogsvägar för bränsleanskaffningen. Såsom framgår av propositionen beräknas genom användande av dylika maskiner vid ifrågavarande vägbyggnadsföretag uppkomma en betydande besparing av arbetskraft, varå nu råder allvarlig brist, samt troligen även någon kostnadsbesparing. Då den föreslagna utformningen av bidragsverksamheten för ändamålet icke givit anledning till erinran, vill utskottet sålunda tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts framställning.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,
att riksdagen må bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 19 mars 1943.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit

från första kammaren: herrar *Tjällgren, Carl Edmund Eriksson, Jacob Hansson, friherre Beck-Friis, Näslund, Anderberg, Bondeson* och *Svedberg*; samt

från andra kammaren: herrar *Andersson i Löbbo, Andersson i Tungelsta, Ericsson i Sörsjön, Carlström, Lundbom, Gustafson i Dädesjö* och *Hansson i Vännäsby*.
